

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Nye avgjørelser innen markedsmanipulasjonssaker

Verdipapirseminar 12. juni 2024

Geir Harald Aase, seniorrådgiver

Egenhandel («wash trades»)

Investor handler med seg selv – kjøper og selger i samme transaksjon

- La inn ordre gjennom to verdipapirforetak:
 - 1) Ett som han benyttet personlig
 - 2) Ett som han benyttet for sitt AS

Markedsmanipulasjon: Inngåelse av transaksjonene var *egnet til å gi falske eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen* i de aktuelle aksjene

Vurdering av gebyrets størrelse

- ✓ **Gebyr: 5 millioner kroner**
- ✓ **Gjentakende:** Tidligere ilagt gebyr for tilsvarende handel
- ✓ Redusert egenhandel etter forrige vedtak, men **fortsatt stort omfang**
- ✓ Vedtaket påklaget

Investoren er «sjokkørt» etter en ny bot fra Finanstilsynet. Bildet viser direktør i Finanstilsynet, Anne Merethe Bellamy. Foto: Mikaela Berg

Ny rekordbot: Turboinvestor har fått to bøter på fem mill. i år

Finanstilsynet reagerer for andre gang på Ate Sandvik Pedersen
aksjehandel, og mener han utøver markedsmanipulasjon.
– Jeg er helt sjokkert, svarer bergenseren.

KIMMO
REISBAKKEN
Oslo

● Ved å flytte aksjer fra en av sine egne kontor over til en annen, har investor Ate Sandvik Pedersen skapt fiktive handler og dermed brutt forbudet mot markedsmanipulasjon, sier Finanstilsynet fast i et ferskt vedtak.

Tilsynet legger Sandvik Pedersen en bot på fem millioner kroner. Det kan mæleser etter at han fikk en tilsvarende stor bot for samme lovbrudd. Finanstilsynet bekrefter den gang at botsposten var det største overtredelsegebyret Finanstilsynet har ilagt en investor.

– Jeg er helt sjokkert, sier investoren til DN torsdag.

– Jeg var helt sikker på at Finanstilsynet aksepterte mine forklaringer.

Sandvik Pedersen forteller at han tok turen fra Bergen for å møte tilsynets saksbehandlere for noen uker siden. Han skal da ha foreslått å forklare hvordan han handlet i noen spesifikke enkelt-aksjer på Oslo Børs.

Ville ikke påføre andre tap
Selv sier investoren at handlene er gjort uten mål om avkastning på handlene, uten at hensikten har vært å påføre andre tap, men av praktiske årsaker:

– Det er snakk om at jeg har justert aksjer fra en vps-konto til en annen fordi jeg har trengt kapital i forbindelse med handel i USA. Jeg har hatt kapital på en konto og ikke på en annen. Jeg har byttet aksjer over fra en konto til en annen for å frigjøre innskaps-tal til handelen i USA.

– Disse posisjonendringene er latterlig små i forhold til mitt totale investeringsvolum. I fjor handlet jeg aksjer for 70 milliarder kroner. De handlene Finanstilsynet har reagert på utgjør bare 30 prosent av en normal dags omsetning for min del, legger Sandvik Pedersen til.

I følge ham var han ikke engang klar over at Finanstilsynet brev for det ble publisert på tilsynets hjemmeside torsdag morgen.

– Alle handler på Oslo Børs blir oversiktet. Jeg har gjort alle handler i eget navn og jeg har ikke gjort forsøk på å skjule meg for noen, sier investoren.

«Aggressiv matching»
Finanstilsynet viser til at Sandvik Pedersen både handlet aksjer i eget navn og gjennom investeringselskapet Dichebusen, som han sier helt og holdent selv. Finanstilsynet bemerker at investoren har manøvrert ordene, og at dette er gjort på en aggressiv måte.

«Transaksjoner, både når det gjelder volum, kurs og antall handler, vil være informasjon som inngår i grunnlaget for investorens investeringsbeslutninger. Egenhandler vil for markedsaktørene kunne være villende og fremst

– «Ved vurderingen av om overtredelsegebyr skal legges denne saken legger Finanstilsynet vekt på at (...) har fortsatt med den handelsaktiviteten han sanksjonert for. Det gir de nye bruddene en svært alvorlig karakter.»

Finanstilsynet bemerker at handelsvolumet Sandvik Pedersen nå tas for er langt lavere enn det han ble tatt for i mars, men understreker at det likevel kan være høyt i den daglige omsetningen enkelte aksjer og at dette er gjort forsømmelig.

Vurderer klage
– «Nå reagerer Finanstilsynet på en ut de bruker en metode som umiddelbart virker som akkurat den samme som Finanstilsynet reagerte på i mars – hverfor har du gjort denne feilen på nytt?»

De skjullede vil et bevisstest gjerningsopplikk. Jeg gjorde det for å ha tilbedt til å handle noen aksjer, og så reverserte jeg de etterpå.

Sandvik Pedersen endte med å betale den første boten fordi han «ikke orket» å gå rettens vei for å få omgjort den. Nå er han usikker på hva han vil gjøre.

Beløpet på boten er helt hindringsside og jeg synes dette er vanlige ting. Jeg vil betale noen dager på å allerede Sandvik Pedersen har tatt ut og jeg vil ikke ha et så stort økonomisk tap som jeg har nå.

– «Ved vurderingen av om overtredelsegebyr skal legges denne saken legger Finanstilsynet vekt på at (...) har fortsatt med den handelsaktiviteten han sanksjonert for. Det gir de nye bruddene en svært alvorlig karakter.»

Finanstilsynet bemerker at handelsvolumet Sandvik Pedersen nå tas for er langt lavere enn det han ble tatt for i mars, men understreker at det likevel kan være høyt i den daglige omsetningen enkelte aksjer og at dette er gjort forsømmelig.

Vurderer klage
– «Nå reagerer Finanstilsynet på en ut de bruker en metode som umiddelbart virker som akkurat den samme som Finanstilsynet reagerte på i mars – hverfor har du gjort denne feilen på nytt?»

De skjullede vil et bevisstest gjerningsopplikk. Jeg gjorde det for å ha tilbedt til å handle noen aksjer, og så reverserte jeg de etterpå.

Sandvik Pedersen endte med å betale den første boten fordi han «ikke orket» å gå rettens vei for å få omgjort den. Nå er han usikker på hva han vil gjøre.

Beløpet på boten er helt hindringsside og jeg synes dette er vanlige ting. Jeg vil betale noen dager på å allerede Sandvik Pedersen har tatt ut og jeg vil ikke ha et så stort økonomisk tap som jeg har nå.

Faksimile:
Dagens Næringsliv
15. desember 2023
Kinnmo.ri@bakken@dn.no

Nøkkelen i transaksjonsdata

Transaksjonskoden «TVTIC» identifiserer hver enkelt transaksjon som er gjennomført

- ✓ Benyttet for å **koble kjøps- og salgstransaksjoner**.

Finanstilsynets transaksjonsdatabase inneholder alle transaksjoner

- ✓ Rapporteres løpende av verdipapirforetakene som gjennomfører handlene

Markedsmanipulasjon

Transaksjoner

- ✓ som gir eller er egnet til å gi **falske eller villedende signaler om kursen,**
- ✓ eller sikrer eller er egnet til å sikre kursen **på et unormalt eller kunstig nivå.**

- ✓ Og som har den **virkingen at investorer som handler villedes.**

Analysen

< handelsbeløp 250 kroner = småhandler

småkjøp med kurseffekt

>= 1 %

>= 3 %

påvirker referansekurs

- ✓ Siste omsetningskurs
- ✓ Dagens høyeste omsetningskurs
- ✓ Åpnings- og sluttkurs

✓ TRS-data = automatch

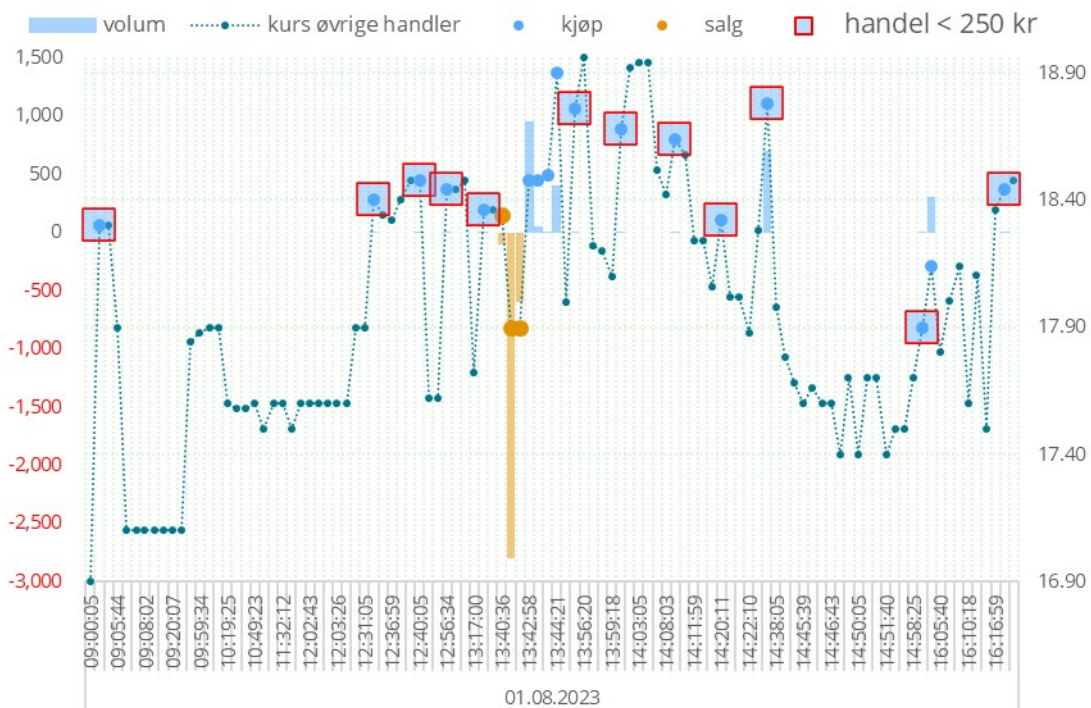

Vilkårene for illeggelse av overtredelsesgebyr

- ✓ **Egnet til å gi falske eller villedende signaler** om tilbudet, etterspørselen eller kursen på aksjene
- ✓ **Påvirkning av referanseverdier**
- ✓ **Ikke reell kjøpsinteresse**

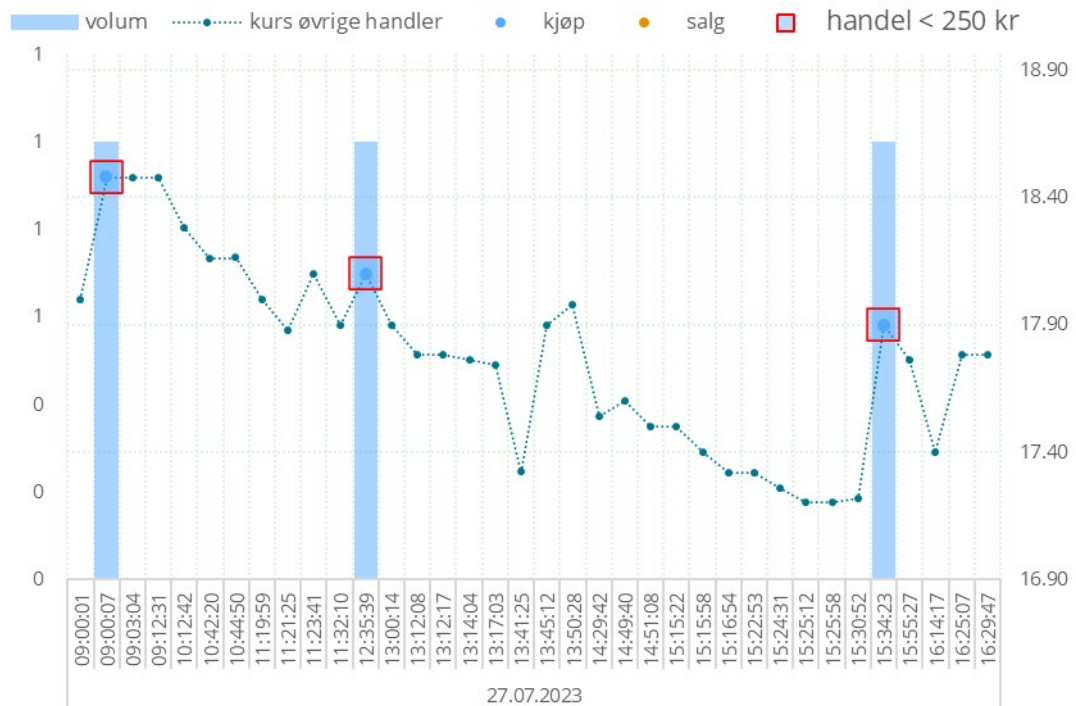

Eksempel: 12 småkjøp, 10 med kurseffekt > 1 %

	+/- forrige handel	beløp (kr)	antall aksjer	kurs
09:00:30	8.3 %	-18	1	18.30
12:35:55	2.8 %	-184	10	18.40
12:40:05	4.8 %	-18	1	18.48
12:56:34	4.7 %	-18	1	18.44
13:22:35	3.6 %	-18	1	18.36
13:51:05	4.2 %	-19	1	18.76
13:59:33	3.8 %	-19	1	18.68
14:08:39	1.3 %	-19	1	18.64
14:24:10	2.7 %	-19	1	18.78
15:05:13	1.1 %	-18	1	17.90

Eksempel: setter dagens høy

	+/- forrige handel	beløp (kr)	antall aksjer	kurs
09:00:07	2.7 %	-18	1	18.48
12:35:39	1.1 %	-18	1	18.10
15:34:23	3.9 %	-18	1	17.90

STORs og oppfølging fra verdipapirforetakene

- ✓ Har lenge vært på vår agenda
- ✓ Mottatt rapporter om mistenkelig handel, STORs
- ✓ Varsler kundene

Svenske rettstilstander

Dagens industri

START

BÖRS

MARKNADSNYTT

BEVAKNINGAR

LEDARE

DI TV

JOBB

ANALYS

FI: Dunderböterna biter – ras för anmält börsfiffel

Antalet anmälda marknadsmanipulationer har mer än halverats sedan 2018.

Enligt Finansinspektionen, FI, beror det delvis på myndighetens kontroversiellt höga bötesbelopp för exempelvis så kallade "enpetare".

Publicerad: 1 december 2023, 18:42

 Spara

Martin Rex

Text

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY